

RÖPORTAJ

UMUT ÖREN

BAKIRIS
DIRI

Çocukluğunuzu düşündüğünüzde aklınıza ilk gelen sahne hangisi? O sahnede nasıl bir çocuktunuz?

Bursa'daki evimizin salonunda babam, annem, ablam ve ben kahvaltı ediyoruz. Uludağ'ın eteklerindeki mahallemiz, evin salonu terk edilmiş bir ipek fabrikasının devasa bahçesine bakıyor. Dut ağaçları, erik ve fındık ağaçları, ısırganlar, kargalar... Deliler henüz eve kapatılmamış, sokaklarda geziyor. Bursa devasa bir kasaba gibi ya da bizim mahallemiz henüz o şehre karışmamış gibi... O şehrin, o mahallesinin bir apartman salonunda hatırlıyorum kendimi. Çok neşeli ve çok öfkeli hatırlıyorum. Çok uçlarda. Sürekli gülen ve sürekli ağlayan, sinirlenen bir çocuk.

2026'da aynaya baktığınızda karşınızda nasıl bir Barış Diri görüyorsunuz? Kendinizle kısa bir konuşma yapsanız neleri itiraf ederdiniz?

Çocukluğumdaki neşeyi bir hayli kaybettiğimi fark ediyorum. Dünya kötü bir yer diye değil, dünya o zamanlar da yeterince kötüydü. Yani bir varoluş hali olarak o neşeyi, o doğal akışı kaybetmek... Daha temkinliyim sanırım fakat çok da bir şikayetim olduğunu söyleyemem kendime. Her şey değişir, entropi galip gelir. :)

Bu sayımızın teması "Kırılma Noktası." Sizin hayatınızdaki kırılma anı neydi, o kırılmadan sonra sizde en çok ne değişti?

92 senesinde, 12 yaşımıdayken babam öldü. Babamla aramızda bir sevgi - nefret ilişkisi vardı sanırım. Onu çok zeki ve çok melankolik hatırlıyorum. Sevgisini hiç esirgemeyen, kendi hayatındaki hayal kırıklıklarından dolayı zalimleşebilen de bir insandı. Ölmeseydi belki de birkaç sene içinde çok büyük çatışmalar yaşayabilirdik Ve o çatışmalar sonucu ya o otorite gibi olurdu ya da o otoriteyi mecazi anlamda öldürüp, arkada bırakıp farklı bir yere savrulurdum. Onun ölümüyle birlikte o hesaplaşamama hali hep kaldı sanırım içimde. Sanırım benim en büyük kırılma noktam bu. Şansım ise annemin varlığı.

Sonrasında bende değişen şey bu öfkenin kemikleşmesi oldu. Müzikle birlikte bu öfkeyi, bu çelişkiyi kendime anlatmaya ve anlamaya çalışıyorum sanırım. Benim için varoluşsal bir şey. Bunu bir "trajedi" olarak anlatmadım, hepimizin farklı farklı yaşadığı bir şey bu.



Sizin için bir hikâneyi, bir arkıyı ya da bir ii gerçekten başlatan an nedir?

Bir söz ya da cümle genellikle. Anlamından çok duyumu önemli oluyor bu cümlenin ve bu cümlenin melodisini destekleyen bir akor dizisi... Duyum olarak hoşuma giden bu cümlenin önderliğinde devamı geliyor, anlam ite burada önem kazanıyor.

Yazarken ya da üretirken belli ritelleriniz var mı? Sizi en çok zorlayan Şey ne oluyor? Bazen tamamen kaybolduğunuz, yolunuzu Őaşırdıėınız anlar oluyor mu; oluyorsa oradan tekrar üretime nasıl dönüyorsunuz?

Belli ritellerim yoktur. Genelde yalnız çalışırım sadece. Zorlandığım ve kaybolduğum yerler genellikle söz üzerinde oluyor. Anlatmak istediğin Őeyleri armoniye ve melodiye sığdırmak özellikle Türkçe dilinde bir hayli zor. Böyle durumlarda ara veriyorum, bazen senelerce sürüyor bu aralar. Bunun Őöyle bir kötü tarafı da var: Bu aralar sonrasında aynı Őarkıya döndüğünüzde kendinize yabancılaşabiliyorsunuz. Deėiřmiř oluyorsunuz belli bir oranda... Bu değişim bazen iyi olabiliyor ve Őarkıya bu yeni bakış açısıyla bakabiliyorsunuz. Bazen de bu yabancılık fazla koyu oluyor ve Őarkıyı bırakıyorsunuz, yarım ve nostaljik bir bitmemiş Şarkı olarak zihninizde kalıyor.



Canavarlar Sofrası için yaptığınız müzikler çok güçlü bir anlatı kuruyor. O süreçte sizi en çok zorlayan ya da dönüştüren an neydi?

Çok sevindim ya bu soruya! "Canavarlar Sofrası" kendimi bir müzisyen gibi hissettiğim ilk işti. Bana, kendime güven ve yanında harika dostlar da kazandırdı.

Zorlayan şey ise sanırım müzikal dili oluşturma süreci oldu. Senaryoyu okuduktan sonra filmin yönetmeni Ramin, yapımcıları Emine ve Oğuz ile Kadıköy Karga'da buluşmuştuk. Filmin otoriter ve karanlık dünyasına tezat olsun diye "Barok dönemin matematiksel, belki de katı armoni formuyla müzikler hazırlayalım!" önerisini sunmuştum. Bu önerim karşısında sessiz kalmışlardı. "Sen bir kaba kurguyu izle, tekrar konuşalım." diye ayrıldık. Filmi izlediğimde "Barok ne alaka ya?" diye biraz utanmıştım ve hemen ardından filmin ana temasını bestelemiştim utancın da verdiği o gazla. Mahçup hissetmek maalesef bende çok iyi çalışıyor, sınıfsal bir mesele sanırım :) Temayı çok beğendiler ve o şevkle, çok kısa bir zamanda diğer müzikleri de tamamladım.

Derinden parçasındaki "Adamlar, babamlar ölürmüş derinde" ve "Annem gülerdi ya, ben de gülerdim" dizeleri dinleyeni derinden yakalıyor. Bu parçanın ortaya çıkışında hangi duygular, hangi hikâyeler vardı?

2014 yılında başlamıştım parçaya ve ilk kıtasını yazıp durmuştum. Sonra "Soma Katliamı" yaşandı. İkinci kıtayı ve devamını bu çaresizlik ve öfke ile yazdım sanırım. "Adamlar ve babamlar" tam da o an yaşanan ve katledilen insanları anlatıyor ilk anlamıyla. Bunun yanında ikinci anlam olarak "adam" ve "baba" kavramları var benim gözümde. Birincil ve ikincil anlatımların çok net anlaşıldığını düşünüyorum ve bunları tek tek anlatmak da çok doğru olmaz sanırım.



Bizim pek bilmediğimiz ama sizin için çok özel olan bir parça ya da proje var mı? Onu sizin için “tamam” yapan şey neydi?

Zor ve göreceli bir soru bu benim için. Yayınlamadığım çok şey olduğundan aklıma sadece onlar geliyor. Çok kasarsam "Hayvanlar ve İnsanlar" şarkısı diyebilirim. Özel bir şarkı benim için, her çaldığımda beni çok iyi hissettiriyor ve gaza getiriyor.

Film ve dizi için müzik üretmekle kendi şarkılarınızı yapmak arasında nasıl bir fark hissediyorsunuz? Hangisi sizi kendinize daha çok yaklaştırıyor?

Film ve özellikle dizi müziklerinde zanaatten ilerliyorsunuz genellikle. Daha matematiksel ve planlı ilerliyor süreç. Kendi müziklerimi bestelemek ise daha varoluşsal, daha olduğu gibi sanki. Şüphesiz ki kendi müziklerimi bestelemek beni, bana daha çok yaklaştırıyor.

Hayat talihsizliklerle doludur ve herkesin başına en az bir kere talihsizlik gelir. Sizin hayatınızda “Bu gerçekten talihsizlikti.” dediğiniz bir an var mı, o ana nasıl karşılık verdiniz?

Üniversitenin başında 2-3 sene süren bir hipertiroidi hastalığı maceram var. Sonunda ameliyat oldum ve ses tellerime yakın bir yer olduğundan bir sene boyunca şarkı söyleyemedim. Çok acayıpti, konuşma tonundan daha tize veya basa doğru gidemiyorsunuz. Sadece 2-3 ses ilerisi fakat doktorlar düzeleceğini söylediğinden çok da takmamıştım. Koro derslerine izleyici olarak katılıyordum sestem ötürü ve bundan enayice bir şekilde mutlu olmuştum :)

Bugün yazmaya, üretmeye, müzik yapmaya çalışan gençlere gerçekten işlerine yarayacağını düşündüğünüz bir “Şunu mutlaka yap.” ve bir de “Şundan özellikle uzak dur.” tavsiyeniz ne olurdu?

Yani tavsiye demeyeyim, herkesin farklı doğruları-yanlışları var ve bunlar o kişiye içkin oluyor. Bana en faydalı olan şey sanırım ilgi alanları olabilir. Sadece müzikle uğraşsaydım daha kısır ve teknik kalırdım belki de. Yani kitapla, şiirle ilgilenmek, sinemaya, çizgi romana meraklı olmak, oyun oynamak, arkadaşlar edinmek...

Şu sıralar zihninizi en çok meşgul eden şey ne? Önümüzdeki dönemde bizi hangi yeni işleriniz bekliyor?

Şu an üzerine uğraştığım albümüm. Çok uzun zamandır müzik yapıyorum ve çok şey birikti. Zamanında belki de içime sinmediği için, tamamlayamadığım için, tembel olduğum için çıkarmadığım parçalar beni acayip huzursuz etmeye başladı. Şu ara onları kaydetme ve düzenleme çabasındayım.

Barış Diri 2026 yılında Mars’a götürülüyor. Bundan sonraki hayatınızı sadece bir yemek, bir film, bir albüm ve bir kitapla geçirecek olsanız hangilerini seçerdiniz?

- Falafel (Yanında humus ve tabule salatası olmak şartıyla)
- Fullmetal Alchemist Brotherhood (Küçük bir hile yapmak istiyorum burada, hayat boyu tek film çok çileli olurdu :))
- Benimle Oynar mısın - Bülent Ortaçgil
- Yerdeniz serisi - Ursula K. Le Guin

